

Med tanke på vädret

Jag blev irriterad på radions program en morgon, eftersom den just då inte ville tillfredsställa mig med ett enda vettigt program.

Jag sökte längs skalan, och stannade med fingret på en frekvens där en klar och urharklad röst i högtalaren sa att regnet föll i måttliga mängder över spridda byar.

Ja, det där med måttliga mängder kan ju diskuteras, men det tänker jag inte göra.

Jag klädde mig i regnställ och stövlar och gick ut för att se och lukta mig till om luften var jämförbar med lukten av majregnet 1939, men det var den inte.

Den våren luktade regnet, eller i varje fall luften som omgav det, som doften av den ljuvligaste parfym, blandad med luk-

ten av fotsvett och ruttan, nerpissad sänghalm.

De höstplöjda åkerlapparna hade fått ett tunt täcke av gödsel från vinterförrådet och musöronstora löv och videkissar lyste i markerna med förebud om nya efterlängtade tider.

Mellan regnskurarna ångade jorden, och luften var tung av blandningen av ammoniak och doften av vårens många födelser. Så luktade den regntunga luften då, om man inte själv hade snuva.

Samma klara röst sa också, att det var risk för storm i västra fjällkedjan.

Ja, där är den risken alltid stor och överraskande. Jag vet det av erfarenhet och blev påmind om det när jag gick omkring och sniffade.

Det mest fantastiska med väderleksrapporten är, att den

kan tala om hur vädret är idag, och samtidigt förespå hur det skall bli nästa och följande dagar. Medan jag går omkring och försöker kryssa mig fram mellan regnskurarna för mig minnet osökt tillbaka till en semestervecka 1961. Vi hade bestämt att vi den sommaren skulle semestera en vecka i Klimpfjäll, Fatmomakke och Stekenjokk och ta med oss vår då fyraårige son på äventyret.

Fatmomakke har varit samernas mötesplats och kapell- och senare kyrkplats ända sedan 16-1700 talet och platsen var helt oexploaterad på 1960- talet.

Vi hade hyrt en lappkåta för ett par nätter mellan Lapp-Lisas stora kyrkkåta och den sekelgamla länsmansstugan med tillhörande fyllefinka. På morgonen då vi steg ut från lappkåtan och renskinnen var solen varm och myggen mer än tillåtligt blodtörstiga.

Nedanför Fatmomakke kyrka mellan några lappkåtor blommade Trollius och Lappljung i gult

och rödviolett, och om det inte varit mygg både på och under smörgåsen, hade morgonen varit helt underbar.

Vi råkade komma i rätt tid till samernas stora kyrkhelg med både konfirmation och barndop. Den högtiden i den fint smyckade kyrkan ville vi inte gå miste om, eftersom de allra flesta kom i sina färgglada samedräkter.

Detta blev för oss en minnesrik högtid med efterföljande kaffe och saltad renbog till kaffedoppet

Efter högtiden i kyrkan bestämde vi oss, trots myggen, att gå upp på Dorronpikens topp för att se på utsikten mot fjäl- len.

Dorronpiken är en sockertopps- liknande bergformation med tvärt avhuggen hjässa. De som visste mer än vi, och dom var många, sa oss att toppen var en krater full av vatten, alltså en rund liten fjällsjö. Det visade sej senare att sagesmännen ta- lade sanning.

Jag satte fyraåringen i barn- mesen, sedan vi smort in oss i djungelolja, och traskade iväg. Vi följde en dalgång som i for- dom tid varit klövje- och forväg in till Norge, och kom efter nå- gon timme fram till Dorronpi- kens fot.

Där låg en renvaktarstuga, som till skydd mot fjällstormarna,

var förankrad i marken med ställinor från takåsen. Samma företeelse har jag senare sett uppe i Tarfalla i Kebnekaise- massivet.

Här började vandringen upp mot toppen efter en väl upp- trampad stig, som följde en li- ten jökk.

Det var inte fråga om att bestiga en alptopp, men det var brant och svårt att gå med fy- raåringen på ryggen, och trots djungelolja, var myggen svåra. Uppe vid kratersjön fanns inte en enda mygga, det blåste näm- ligen friskt i de redan vindpina- de videbuskarna, och vi frågade oss med fog, vart alla myggor tar vägen när det blåser?

Vi kom upp till platån som om- ringade kratern och kunde vila oss utan att besväras av myg- gen.

Den lilla alpsjön, om jag vågar kalla den så, låg framför våra fötter.

Vattnet på vår sida av sjön var grönskimrande, och på andra sidan, som råkade ligga i moln-skugga var det alldeles klar-blått. Strandkanterna var tvära och fulla av kullerstenar och björk- och videsly.

Strax intill oss där vi stod var en liten svacka där sjöns vatten rann ut i den jock vi följt på vägen upp. Det var en fascinerande, nästan kuslig upplevelse vi fick här uppe. Förutom den hänförande utsikten genom fjälldalarna ända bort mot norska fjällkedjan såg vi varifrån jokken fick sitt vatten, men varifrån fick sjön sitt?

Det fanns ingen tillrinning från omgivningen, det sluttade utför åt alla håll. Okända vattenådror måste finnas där långt nere i kraterns djup?

Stormvinden från väster kom med full och överraskande styrka så hastigt, att vi måste skynda tillbaka och söka skydd och lä bland videsnåren i branten efter återvägen. Nere i björkskogen blev det lugnare, och myggen hittade igen oss. Den här gången gick stormvin-

den i de högre luftlagren, men då den följde dalgången, var det nog nödvändigt att ha den lilla renvaktarstugan väl förankrad.

Väderleksrapporten skvallrar om att Sverige är ett långsträckt land från söder till norr, och ger möjlighet till många olika väder.

Jag fortsatte att förstrött lyssna till den uppmuntrande radiorösten, och hörde den säga, att det skulle bli snöfall i norra fjällkedjan.

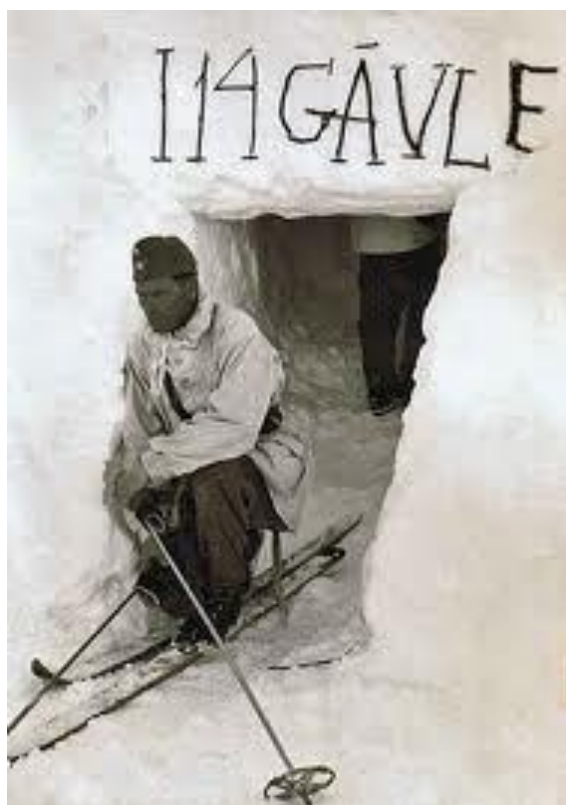
Det väckte andra minnen från den ljuva tid på året då flingorna faller tätt.

Sommaren i ära, men inget kan väl mäta sej med vit och ren pudersnö på träd och buskar. Rimfrost och snökristaller i solskens, är som prinsessan på ärtens gnistrande diadem.

Som barn och i skolåldern gjorde vi många snöfästningar och byggde riktiga iglon då vi lekte snöbollskrig. Det var en av vinterns begivenheter ute på en åker bakom skolhuset.

Jag blev påmind om den saken när jag hörde om snöfallet i norr, och den snörika och smällkalla vintern 1941 kom i minnet. Det var beredskapstid då, och jag låg inkallad i Jämtland i en by vid Locknesjön. Vid ett tillfälle blev vi beordrade att göra snöbivacker för att lära oss övernattnig i en nödsituation.

Vi som var födda som "samojeder" i snöriket hade konsten i

blodet, och för oss var det en enkel sak att göra en iglo stor nog för fyra män och fyra pulkor. Utanför iglon var det 30 grader kallt, men innanför och i våra vita fårskinnspälsar, var temperaturen behaglig, då vi bäddat ner oss i pulkorna för att sova. Där Inne i iglon var vi skyddade mot både storm och kyla, och på morgonen hade värmen från våra kroppar gjort tak och väggar till en ishård yta. Det hade blivit en riktigt trivsamt boning en natt i beredskap.

Tänk, att en trist väderrapport kan sätta minnen i rörelse om både sol och blomster och dofter och inre syner av fjärilslek och myggsång och gnistrande snökristaller. Det bästa programmet i radion är nog, trots allt, väderleksrapporten.

© Göte Ingelman
Bildmakare: Bo Hansson